

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Scoarță, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan,

în cauza civilă la cererea înaintată de Tatiana Scoarță către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Pretura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, executorul judecătoresc Eugeniu Cazacu privind constatarea încălcării termenului de executare a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Tatiana Scoarță, fiind menținută hotărârea din 05 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 05 octombrie 2017, Tatiana Scoarță a înaintat cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției a Republicii Moldova, intervenient accesoriu Pretura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, executorul judecătoresc Eugeniu Cazacu cu privire la constatarea încălcării termenului de executare a hotărârii judecătorești.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 13 decembrie 2016, de către agentul constator al Inspecției de Stat în Construcții, dl. Grigore Lupu, a fost efectuată ieșirea la fața locului, pe adresa: mun. Chișinău, sect. Rîșcani, str. XXXX, fiind constatat că cet. Ion Nicolaev, la adresa indicată, execută lucrări de construcție a casei de locuit (3+P+2E+M), începând cu data de 19 aprilie 2016 de la parter în sus, în lipsa autorizației de construire, care a fost retrasă prin Dispoziția nr. 460-d din 19 aprilie 2016 a Primăriei mun. Chișinău și prescripțiile Inspecției de Stat în Construcții nr. 02156 din 28 martie 2016 și nr. 002157 din 30 martie 2016. Totodată, a fost constatat că lucrările mai sus de parter se execută și în lipsa unui agent economic licențiat în domeniu, fapt ce contravine art. 13 alin. (1) și art. 22 lit. b) din Legea nr. 721-XIII din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcții și Legii nr. 163 din 09 iulie 2010 cu privire la autorizarea lucrărilor de construcție.

Acțiunile indicate, exercitate de către cet. Ion Nicolaev, au fost încadrate potrivit art. 179 din Codul contravențional, ca fiind - Executarea construcțiilor de orice

categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare și reparație capitală a clădirilor și edificiilor, indiferent de tipul de proprietate și de destinație, fără autorizație de construire.

Procesul-verbal cu privire la contravenție din 13 decembrie 2016, a fost contestat de către contravenientul cet. Ion Nicolaev. Prin hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a hotărât în special: „se recunoaște vinovat Nicolaev Ion în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 din Codul contravențional; se aplică sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 u.c., în sumă de 3 000 lei în beneficiul Statului; se aplică măsura de siguranță - demolarea construcțiilor neautorizate cu remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate: casa de locuit (S-P+2E+M) de pe adresa: mun. Chișinău, sect. Rîșcani, str. XXXX”. Prin decizia din 09 august 2017 a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, s-a decis respingerea recursului declarat de cet. Ion Nicolaev împotriva hotărârii din 07 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, ca fiind nefondat, astfel hotărârea instanței a devenit irevocabilă și executorie.

Reclamanta Tatiana Scoarța a fost recunoscută în calitate de parte-vătămată în cadrul dosarului contravențional, examinat și soluționat prin hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, astfel neexecutarea actului judecătoresc în partea demolării construcțiilor neautorizate cu remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate: casa de locuit (S+P+2E+M) de pe adresa: mun. Chișinău, sect. Rîșcani, str. XXXX - afectează direct și indubitabil drepturile și libertățile acesteia. Având în vedere faptul că executarea hotărârii din 07 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, inclusiv și în partea demolării construcțiilor neautorizate cu remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate, este obligația autorităților de stat, și ținând cont de prevederile art. 478 și art. 439⁶ alin. (4) din Codul contravențional, se înțelege, că anume instanța de judecată în condițiile legii, este obligată să trimită spre executare hotărârea și în partea ce ține de demolarea construcțiilor neautorizate cu remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate fie către contravenient, fie la administrația publică locală.

Potrivit reclamantei, anterior înaintării prezentei acțiunii, aceasta s-a adresat autorităților de stat, inclusiv și Primăriei mun. Chișinău, contravenientului cet. Ion Nicolaev, Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și Judecătorei Chișinău, sediul Central, suplimentar și Inspecției de Stat în Construcții și Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând executarea hotărârii, respective, și sesizând despre neexecutarea ei. Până la moment, actul judecătoresc nu a fost executat, mai mult, procedura de executare nu a fost inițiată, măsura de siguranță dispusă prin hotărâre rămânând neexecutată.

Astfel, ținând cont de prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, pretențiile reclamantei despre constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral cauzat astfel, sunt întemeiate, reclamanta solicitând a fi admise.

Prin hotărârea din 05 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Tatiana Scoarța către Ministerul Justiției

al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Pretura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, executorul judecătoresc Eugeniu Cazacu privind constatarea încălcării termenului de executare a hotărârii judecătorești, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Tatiana Scoarță, fiind menținută hotărârea din 05 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat faptul că demolarea construcției neautorizate nu are ca scop pedepsirea contravențională a vinovatului, ci asigurarea ordinii publice prin prevenirea consecințelor negative în cazul unor construcții realizate cu nerespectarea prevederilor legii. Totodată, este de remarcat faptul că, legiuitorul expres a reglementat modalitatea în care se aplică măsura de siguranță sub forma demolării construcțiilor neautorizate, și a prevăzut din contul cui se va executa aceasta.

În urma măsurilor întreprinse de către executorul judecătoresc, la 29 noiembrie 2017, debitorul Ion Nicolaev a executat integral documentul executoriu nr. 4r-2194/17 din 19 august 2017 și procedura de executare a fost încetată (f.d. 55).

Curtea de Apel Chișinău a conchis că executarea hotărârii judecătorești privind demolarea construcțiilor neautorizate, în conformitate cu prevederile art. 439⁶ din Codul contravențional, ține de competența autorităților administrației publice locale, însă, până în prezent lipsește reglementarea legală a procedurii și modului de demolare a acestora, nefiind aprobat de către Guvernul Republicii Moldova regulamentul respectiv.

La 24 aprilie 2019, Tatiana Scoarță, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan, a contestat cu recurs decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-a invocat faptul că actele de dispoziție ale instanțelor inferioare sunt motivate insuficient, acestea fiind rezultatul unei examinări formale, recurenta neavând parte de un proces echitabil.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 05 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie admise integral pretențiile formulate de Tatiana Scoarță.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Scoarță, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 februarie 2019 și expediată participanților la proces la 08 aprilie 2019 (f.d. 202), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul

recepționării acesteia. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 24 aprilie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurente cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurente, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Tatiana Scoarță, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Tatiana Scoarță, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Nicolae Craiu,

Svetlana Filincova